

Spinoza

Een van de belangrijkste denkers van Nederland

Zijn hoofd prijkte jarenlang op het Nederlandse biljet van 1000 gulden. En in 2004 werd hij 21e in de verkiezing van de Grootste Nederlander. De filosoof Spinoza is namelijk erg belangrijk geweest voor Nederland. Maar waarom precies?

Baruch Spinoza werd geboren op 24 november 1632 in Amsterdam. Met zijn familie maakte hij daar deel uit van de joodse gemeenschap. In Spanje en Portugal was het namelijk verboden om openbaar jood te zijn. Hij begon als slijper van brillenglazen en microscooplenzen, maar werd al snel erg belangrijk.

Levensloop van Spinoza

Spinoza verliet de Amsterdamse joodse gemeenschap in 1656 nadat hij het openlijk oneens was met de strenge vereisten en voorschriften. Op de Latijnse school in Amsterdam kregen Spinoza's ideeën voor het eerst vorm. In 1660 verruilde hij Amsterdam voor Rijnsburg, waar hij zijn belangrijkste werken schreef.

De ehtica

In Rijnsburg begint hij aan het schrijven van de Ehtica, zijn levenswerk. Hierin veronderstelde Spinoza dat alles wat bestaat een verschijning van God is. Met behulp van wiskundige benaderingen probeerde Spinoza mensen te leren hoe ze verlichting van hun lijden konden vinden. De Ehtica werd pas uitgegeven na Spinoza's dood in 1677.

Theologisch-politiek traktaat

In zijn boek 'Tractatus theologico-politicus' toonde Spinoza zich een groot voorstander van volledige vrijheid van meningsuiting en godsdienstvrijheid: thema's die nog steeds actueel zijn. Dit was een voor zijn tijd erg tolerant standpunt.

De ideeën van Spinoza

Spinoza was de eerste denker die het bestaan van het bovennatuurlijke zoals wonderen

ter discussie stelde. In die tijd was het vrij normaal om alles wat niet te verklaren was een wonder te noemen. Spinoza geloofde echter niet in een goddelijk plan en werd daarom als radicaal en atheïstisch beschouwd.

De betekenis van Spinoza

Spinoza is ongetrouwd en kinderloos gebleven. In 1677 overleed hij op 44-jarige leeftijd aan een longziekte. Eeuwen na zijn dood hebben zijn denkbelden nog steeds invloed. Daarom heeft Spinoza een plek verworven in de canon van de Nederlandse geschiedenis.